

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος**

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Ηλίας Μυριάνθους

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Δημήτρης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Ονούφριος Κουλλάς

Χριστάκης Τζιοβάνης

Γιώργος Περδίκης

Αντρέας Φακοντής

Λίνος Παπαγιάννης

Κώστας Κώστα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς που εκτίθενται στο επισυνημμένο παράρτημα σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 18 Οκτωβρίου 2019 και 5 Ιουνίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΡΗΕΤ), εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Άμυνας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της ΠΑΣΥΔΥ, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, της Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΚΥΠ) και των παροχών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Cyta, Epic, Primetel, Cablenet). Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ) και η Παγκύπρια Συντεχνία «Ισότητα», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής. Ωστόσο, η Παγκύπρια Συντεχνία «Ισότητα» απέστειλε γραπτώς της παρατηρήσεις της επί των κειμένων των νομοθετημάτων.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων και των κανονισμών που εκτίθενται στο παράρτημα παρευρέθηκε ο βουλευτής κ. Ευθύμιος Δίπλαρος.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η αντικατάσταση του περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών Νόμου του 2018 με νέο νόμο, ώστε να εναρμονιστεί πλήρως η εθνική νομοθεσία με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6^{ης} Ιουλίου 2016 σχετικά με τα μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου, ώστε αφενός μεν να απαλειφθούν από αυτόν διατάξεις που αφορούν θέματα κυβερνοασφάλειας τα οποία προβλέπονται στις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου, αφετέρου δε να μετονομαστεί ο ΕΡΗΕΤ σε Επίτροπο Επικοινωνιών.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 9 και 45 του περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών Νόμου, είναι η θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας, ώστε να καθοριστούν οι όροι πρόσληψης και υπηρεσίας των υπαλλήλων της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 11 και 45 του περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών Νόμου, είναι η θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας, ώστε να καθοριστεί η μεθοδολογία υπολογισμού των τελών για χρηματοδότηση των δαπανών της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας.

Σύμφωνα με τον ΕΡΗΕΤ και τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τον Ιούνιο του 2018 την ίδρυση της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας και τον ορισμό του ΕΡΗΕΤ ως επικεφαλής της νέας εθνικής αρχής. Με την ψήφιση του περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών Νόμου του 2018 ιδρύθηκε η Αρχή και ο ΕΡΗΕΤ ορίστηκε ως εθνική αρμόδια αρχή για την ασφάλεια

δικτύων και συστημάτων πληροφοριών και για τον συντονισμό της υλοποίησης της στρατηγικής κυβερνοασφάλειας.

Από την ημερομηνία ίδρυσης και λειτουργίας της Αρχής μέχρι την έναρξη της ισχύος των δεύτερων υπό συζήτηση κανονισμών, σύμφωνα με τους οποίους η Αρχή καθορίζει τα τέλη που θα επιβάλλει στους φορείς κρίσιμων υποδομών πληροφοριών για τη χρηματοδότησή της, η Δημοκρατία καλύπτει μέρος του προϋπολογισμού της Αρχής και συγκεκριμένα μέχρι σήμερα έχει καταβάλει το ποσό των €2.390.000. Σημειώνεται ότι το εν λόγω ποσό θα επιστραφεί στη Δημοκρατία από την Αρχή, όταν αυτή εισπράξει επαρκή τέλη και έσοδα σύμφωνα με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση νομοθετημάτων.

Σύμφωνα με τον ίδιο, με την ψήφιση και την έγκριση, αντίστοιχα, των υπό συζήτηση νομοσχεδίων και κανονισμών ενισχύεται η ασφάλεια των επικοινωνιακών και πληροφοριακών συστημάτων κρίσιμων τομέων της Δημοκρατίας, όπως είναι η ενέργεια, οι μεταφορές, η υγεία, οι τράπεζες, η υδατοπρομήθεια και οι παροχές ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα προτεινόμενα νομοθετήματα προβλέπουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Την ίδρυση Αρχής εντός της οποίας λειτουργεί το εθνικό CSIRT, το οποίο καθοδηγείται από την Αρχή και τελεί υπό την εποπτεία του ΕΡΗΕΤ.
2. Τον καθορισμό πλαισίου συνεργασίας με άλλες εποπτικές αρχές μέσω της σύναψης μνημονίων συνεργασίας.
3. Τη θέσπιση και εφαρμογή της στρατηγικής κυβερνοασφάλειας της Δημοκρατίας.
4. Τις απαιτήσεις ασφάλειας και την υποχρέωση κοινοποίησης συμβάντων από φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών ή/και φορείς κρίσιμων υποδομών πληροφοριών και παροχείς ψηφιακών υπηρεσιών.

5. Την ασφάλεια και την ακεραιότητα δικτύων και υπηρεσιών παροχών δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και την υποχρέωση κοινοποίησης που υπέχουν για παραβίαση ασφάλειας ή απώλειας ακεραιότητας των δικτύων τους.
6. Τους όρους πρόσληψης και υπηρεσίας των υπαλλήλων της Αρχής.
7. Τη σύσταση Συμβουλίου Επιλογής και Προαγωγών της Αρχής.
8. Τη μεθοδολογία καθορισμού των τελών της Αρχής.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των προτεινόμενων νομοθετημάτων ενώπιον της επιτροπής, τόσο τα μέλη της όσο και αριθμός προσκεκλημένων εξέφρασαν ανησυχίες και διατύπωσαν παρατηρήσεις επί προνοιών των κειμένων των νομοθετημάτων. Συγκεκριμένα, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα θέματα:

1. Η σύνθεση του Συμβουλίου Επιλογής και Προαγωγών της Αρχής.
2. Η σύσταση Συμβουλίου Πειθαρχικού Ελέγχου του προσωπικού της Αρχής.
3. Ο τρόπος χρηματοδότησης της Αρχής.
4. Οι εξουσίες και αρμοδιότητες της Αρχής σε συνάρτηση με πιθανή σύγκρουση αρμοδιοτήτων με άλλες εθνικές εποπτικές αρχές.
5. Η μεθοδολογία υπολογισμού των τελών που επιβάλλει η Αρχή.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου του ΕΡΗΕΤ τόσο στις συνεδρίες της επιτροπής όσο και με αριθμό υπομνημάτων που κατέθεσαν στην επιτροπή, προκειμένου να διασκεδάσουν τις ανησυχίες της επιτροπής, ανέλυσαν εκτενώς τα θέματα που προβλημάτισαν όλους όσοι συμμετείχαν στη συζήτηση των νομοθετημάτων ενώπιον της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία όπως επανεξετάσει τα κείμενα των νομοθετημάτων στη βάση των πιο πάνω παρατηρήσεων, κατόπιν συνεννόησης και διαβούλευσης τόσο με τους εμπλεκόμενους φορείς όσο και με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Συναφώς, η εκτελεστική

εξουσία, υλοποιώντας την υπόδειξη της επιτροπής, μελέτησε εκ νέου τα νομοθετήματα και απέστειλε σε αριθμό συνεδριάσεων της επιτροπής αναθεωρημένα κείμενα, στα οποία περιλήφθηκαν σχετικές τροποποιήσεις.

Συγκεκριμένα, στα υπό αναφορά αναθεωρημένα κείμενα που κατατέθηκαν στην επιτροπή περιλήφθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τροποποίηση της σύνθεσης του Συμβουλίου Επιλογής και Προαγωγών της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας.
2. Διαγραφή της πρόβλεψης ίδρυσης Συμβουλίου Πειθαρχικού Ελέγχου του προσωπικού της Αρχής.
3. Τροποποίηση και διευκρίνιση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων της Αρχής.

Πέραν των πιο πάνω θεμάτων, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό όσον αφορά τον ορισμό του ΕΡΗΕΤ ως επικεφαλής της Αρχής, ενώ εισηγήθηκαν πιθανή τροποποίηση, ώστε η Αρχή να διοικείται από συμβούλιο. Τοποθετούμενοι επί του εν λόγω προβληματισμού τόσο οι εκπρόσωποι του Γραφείου του ΕΡΗΕΤ όσο και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφεραν ότι, παρά το γεγονός ότι η πρόταση των μελών της επιτροπής είναι νομικά εφικτή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, η υιοθέτησή της θα προκαλούσε μεγάλη καθυστέρηση στην προώθηση των νομοθετημάτων στην ολομέλεια του σώματος. Συγκεκριμένα, όπως οι ίδιοι ανέφεραν, για να μπορέσει να επιτευχθεί η εν λόγω εισήγηση πρέπει να αναθεωρηθεί όλη η φιλοσοφία των υπό συζήτηση νομοθετημάτων και παράλληλα να ενημερωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην οποία έχει ήδη κοινοποιηθεί η προτεινόμενη από την εκτελεστική εξουσία ρύθμιση μετά την ψήφιση του περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών Νόμου του 2018, ο οποίος καταργείται με το πρώτο νομοσχέδιο που εκτίθεται στο παράρτημα.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι με τα υπό συζήτηση νομοθετήματα αναμένεται να ολοκληρωθεί η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας 2016/1148 του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6^{ης} Ιουλίου 2016 σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση, αφού με τη θέσπιση του περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών Νόμου του 2018 η εθνική νομοθεσία έχει εναρμονιστεί μερικώς με τις διατάξεις της εν λόγω Οδηγίας.

Σημειώνεται ότι, παρά το γεγονός ότι τα υπό συζήτηση νομοσχέδια και οι κανονισμοί προωθούνται ταυτόχρονα ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για ψήφιση και έγκριση, αντίστοιχα, θα προηγηθεί η δημοσίευση των νομοσχεδίων και η έναρξη της ισχύος τους και θα ακολουθήσει η δημοσίευση των κανονισμών σε μεταγενέστερη ημερομηνία, ώστε να υπάρχει η νενομισμένη εξουσιοδότηση για αυτούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους και την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έτυχαν των αναγκαίων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

15 Ιουλίου 2020

Αρ. Φακ.: 23.01.060.136-2019
23.01.060.137-2019
23.03.056.064-2019
23.03.056.080-2019

ΘΒΚ/ΝΧ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών Νόμος του 2019.
2. Ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
3. Οι περί της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2020.
4. Οι περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών (Τέλη) Κανονισμοί του 2020.